

Vårt datum
2016-11-11

Vår Referens
Karolina Erikers Magnus Huss
Er Referens
Lars Ekberg

Kopia till

Till
Näringsdepartementet
Skog och klimatenheten
Lars Ekberg

Remissvar på underlagsrapport 2 - Avsnitt 7.2

Sammanfattning

Yara har sedan 1882 arbetat med tillverkning och utveckling av gödselmedel och rekommendationer anpassade för grödor under svenska förhållanden. Vi har lång erfarenhet av och kunskap om praktisk skogsgödsling samt om den svenska marknaden för skogsgödsling. Ser man på hela processen "skogsgödsling från ax till limpa" finns det förmodligen ingen annan aktör i Sverige med motsvarande kunskap.

Yaras bestämda uppfattning är att kunskapen om skogsgödsling är tillräckligt god för att stödja "Alternativ 1. Ytterligare produktionshöjande åtgärder används i ökad omfattning", avsnittet om gödsling.

Tillförsel av mineralgödsel till skogen ökar tillväxten vilket ger dokumenterat större virkesvolym. Detta bidrar i sin tur till en ökad lönsamhet för enskilda skogsägare samtidigt som det ger samhället ökade möjligheter att substituera insatsvaror av fossilt ursprung. Dessutom ger den ökade tillväxten en ökad inlagring av kol från atmosfären vilket är en vinst för hela samhället. Kvävegödsling av 1 hektar skogsmark ger – försiktigt räknat - en nettokolbindning på 10 ton koldioxidekvivalenter.

Vi anser att med dagens mycket goda forsknings- och kunskapsläge (Skogforsk och SLU) och den väl utvecklade GPS-baserade spridningstekniken finns alla förutsättningar för att skogsgödsling ska kunna bidra till att lösa klimatproblemen, utveckla användningen av ekosystemtjänster för en växande bioekonomi och att säkerställa att det sker inom ramen för ett hållbart skogsbruk och naturens gränser.

Yaras ställningstagande till avsnitt 7.2 Gödsling

Yaras bestämda uppfattning är att kunskapen om skogsgödsling är tillräckligt god för att stödja "Alternativ 1. Ytterligare produktionshöjande åtgärder används i ökad omfattning", avsnittet om gödsling.

Tillförsel av mineralgödsel till skogen ökar tillväxten vilket ger dokumenterat större virkesvolym. Detta bidrar i sin tur till en ökad lönsamhet för enskilda skogsägare samtidigt som det ger samhället ökade möjligheter att substituera insatsvaror av fossilt ursprung. Dessutom ger den ökade tillväxten en ökad inlagring av kol från atmosfären vilket är en vinst för hela samhället. Kvävegödsling av 1 hektar skogsmark ger – försiktigt räknat - en nettokolbindning på 10 ton koldioxidekvivalenter.

Vi anser att "Alternativ 2" undviker att ta seriösa vetenskapliga rapporter på allvar. Istället bemöter man dessa med påståenden som ibland är överdrifter, ibland spekulationer och ibland tyvärr direkta felaktigheter vilket vi nedan bemöter.

Yara AB

Postadress
Box 4505
S-261 24 Landskrona

Besöksadress
Östra Varvsgatan 4
211 19 Malmö

Telefon
+46 418 76100

www.yara.se

Det avsnitt som handlar om riskerna med skogsgödsling i sydvästra Sverige tyder på okunskap om de praktiska förutsättningarna för lönsam skogsgödsling.

- Den forskning som har lett fram till dagens baskrav för kvävegödsling av skog bygger på att åtgärden både ska vara lönsam och miljöriktig. Kvävegödsling av skogsmark som är kvävemättad är inte lönsam och därmed uppstår inget läckage av nitrat eftersom sådan mark inte kommer att gödulas oavsett om det är tillåtet eller ej.
 - Vi förespråkar därför att skogsgödsling tillåts i hela Sverige och att beståndskraven för gödslingsvärd skog får vara vägledande, så kallad ståndortsanpassning.
-
- *"Risk för minskad variation i livsmiljöer och en omvandling från lingon- och blåbärsmarker till gräsmarker i skogen, vilket ger minskad biologisk mångfald och mindre tillgång till viltfoder".*
 - Påståendet är fel. Skogsgödsling innebär att markvegetationen under några år (5-10) förändras för att sedan återgå till det normala. Beroende på vilken mark som gödulas kan effekten bli att man får mer lingon *eller* mer blåbär *eller* mer gräs.
 - Tillgången på viltfoder minskar inte. Tvärtom ökar den och det producerade fodret blir mer näringsrikt vilket är ganska självklart om man jämför med de effekter man får vid gödsling med kväve inom lantbruket. Protein är ju uppbyggt av kväve.
 - Aktiva jägare brukar hålla sig uppdaterade om vilka marker som nyligen gödslats då de vet att viltet dras till dessa marker eftersom där finns gott om foder med högt näringsvärde.

 - *"Ökad risk för beståndsskador"*
 - Den ökade risken finns förvisso men är liten om man följer vedertagna rekommendationer
 - Risken är dessutom att betrakta som en normal affärsrisk på samma sätt som vid plantering eller gallring.

 - *"Drivkraft att markägare genom plantering, röjning och gallringar tillskapar fler monokulturer av bara för att kunna gödsla fler bestånd." samt att skogsgödsling ska ha "negativa effekter på rekreation- och upplevelsevärden."*
 - Utvecklingen generellt inom svenskt skogsbruk går i rakt motsatt riktning mot den ovan beskrivna. Istället bedrivs skogsbruket mer diversifierat med större inslag av löv och död ved.
 - Ingen nu levande människa ser skillnad på ett gödslat och ett ogödslat bestånd varför effekten på rekreation- och upplevelsevärden är obefintlig.

 - *"Kraftigare markvegetation vid avverkning av gödslade bestånd kan leda till behov av kraftigare markberedning"*
 - För det första är det mycket tveksamt om det blir en kraftigare markvegetation vid tidpunkten för avverkning.
 - För det andra är det ännu mer tveksamt om en eventuell förändring skulle vara så kraftig att det skulle leda till förändrade behov vad avser markberedning.
 - För det tredje sker nu så mycket utveckling vad avser teknik för markberedning att den utvecklingen i sig lär få mångdubbelt större påverkan på resultatet av markberedning än vad gödsling kan få.

- *"Risker för kväveutsläpp och negativ påverkan framför allt lokalt i vattendrag och sjöar"*
 - Vi anser att dagens GPS-baserade spridningsteknik tillsammans med de mycket breda skyddszoner som används vid spridning i närheten av vattendrag och sjöar är mer än tillräckligt för att undgå kväveutsläpp och negativ påverkan vid gödslingstillfället så som påstås.

- *"Varierande och ibland avsaknade produktionshöjningar av gödsling"*
 - Det är synnerligen väl belagt att en gödsling 10 år före slutavverkning i normalfallet ger 10-15 % årlig real förräntning på investeringen förutsatt att man följer de rekommendationer som finns. Även gödsling följer dock en form av normalfördelningskurva och resultatet kan därför bli bättre eller sämre.
 - I den mån gödslingen inte leder till den normala tillväxtökningen på 15-20 m³sk per hektar kan det förväntas att den tillförda näringen har tagits upp av konkurrerande vegetation.

Bästa hälsningar

För Yara AB/

Magnus Huss och Karolina Erikers